

Magyar kulturális napok Taskentben

Az üzbekisztáni magyar kulturális napok alkalmából Taskentben tartózkodó magyar küldöttség szerdán kószorút helyezett el a magyar internacionalisták síremlékén. Délelőtt megnyílt az Alföld festészete című kiállítás. Ezzel egyidejűleg megnyitották a művészetek palotájában a gazdag tematikájú magyar plakátkiállítást és a köztársaság Művelődésiügyi Minisztériumában rendezett magyar fényképkiallítás.

Szerdán este, ugyancsak a taskenti művészetek palotájában a Hideg napok bemutatójával megkezdődött a magyar filmhét.

Évente 40 ezer házigyári lakás

Szegeden 1972-ig épül fel a házigyár

Az idén és a következő években újabb házigyárak kezdik meg a tömeges lakásépítést. Az Építőipari Tudományos Egyesület szerdán a Technika Házában házigyári ankétot rendezett. Összesen 11 előadás alapján tárgyalták meg az ankét résztvevői a házigyárakkal elérhető műszaki fejlesztés eddigi és várható eredményeit.

Az előadások a házigyári lakásépítési program sok érdekes adatát, részletét ismertették. 1970-ig Budapesten még két, Győrött és Miskolcon egy-egy új házigyár kezd meg a munkát. Az újakkal, valamint a meglevő hazai és szovjet házigyárral

együtt a harmadik ötéves terv végén évente 20 000—24 000 lakás építhető. A házigyári hálózatot tovább növelik a negyedik ötéves tervben. 1972-ig Debrecenben, Szegeden és egy dunántúli városban, 1975-ig Szolnokon és még egy dunántúli helységben újabb házigyárat építenek, a régiókat pedig bővítik. Évente mintegy 40 000 lakás építésére kell kialakítani az országos házigyári hálózatot, hogy 8000—9000 négyzetkilométeres körzetenként dolgozzon egy-egy házigyár üzem, tehát az országnak bármely pontján gazdaságosan és gyorsan épüljenek paneles lakóházak.

„Szakmailag megfelel”

Egy személyi jellemzésben azt olvastam, hogy az illető „szakmailag megfelel”. A többi csak afféle kórtés. Mivel egy vezető munkakör betöltéséről volt szó, megérdeklődtem, hogy miért csak ennyi áll a jellemzésben? Ugyanis nem derült ki, hogy emberi értéke, általános magatartása s.b. milyen.

A jellemzés készítője gyorsan sikerült is tisztázni, hogy mi a hiba. Közben a jellemzett személlyel is beszéltem, aki nem nyerte el azt a munkakört, amire számított. Ez a körülmény láthatólag zavarta és amint észrevettem, sértődöttségre is vezetett.

Ez a történet adta az ötletet, hogy sokszor hangzatosított elveinket érdemes ismételtelen elővenni, mert itt-ott nem úgy értelmezzük a gyakorlati alkalmazás körülményei között, ahogyan azt kellene. Ennek több oka van. Egyik talán, hogy az összetartozó jellemvonásokat a gyakorlatban esetenként széjjel választottuk. Egy vezető munkakör — különböző szintektől függően — politikai munkakör. S csak az egyik igényhez, az úgynevezett „szakképzettséghez” (ami nem is a legfontosabb) — párosulnia kell a politikai magatartás feltétlen tisztességének. S ez esetben nem lojalitásról, vagy igenis, meg nem is politikai állásfoglalásról van szó, hanem a szocialista haza vezető ideológiájának, politikájának elfogadásáról és gyakorlatban történő ösztöne végrehajtásáról. Lényeges állami, gazdasági, társadalmi, szakmai területen a vezető először, másodsor és harmadsor is politikai tényező. Függetlenül attól, hogy az illető tagja-e a Magyar Szocialista Munkáspártnak; vagy még nem jutott el addig; vagy nincs szándékában, hogy tagja legyen a pártnak.

Hangsúlyozom, nemcsak a tanácselnök vagy a rendőrkapitány, de a vállalat igazgatója, az egyetem tanszékezet vezetője, dékánja, az iskola igazgatója, a termelőszövetkezet elnöke s.b. elsősorban azért politikai jellegű munkakört tölt be, mert vezető szerepében a kormány törvényeit, rendeleteit kell végrehajtania. S ezt csak meggyőződés politikai magatartású ember tudja megoldani anélkül, hogy kétségessé ne legyen benne. E társadalmi rendszerrel való politikai, szellemi azonosulás ad meg a megfelelő morális alapot ahhoz, hogy a párt politikájának, normáinak érvényesítése őszintén sajátjává, munkastílusává legyen a vezetőknél.

Távol áll tőlem, hogy valamiféle ellenkező előjellel széjjelválasztottam a két összefüggő fogalmat. Tehát, hogy a politikai magatartás számonkérése mellett figyelmen kívül hagyjam a szakképzettséget. Önmagában véve e két tényező nélkülözhetetlen, de párosulni kell egy harmadikkal: rendelkeznie egy-egy személynek megfelelő vezető készséggel. Képes-e produkálni, tud-e vezetni — vagy őt vezetik. Lehet valaki kiváló elvű ember, s egyidejűleg kitűnő szakember, de ha nincs vezető készsége, alkalmatlan arra, hogy a munkát, emberek kisebb-nagyobb tömegét, csoportját vezesse. Sajnos, ez utóbbit is — helyenként — háttérbe szorítják, illetve nem veszik figyelembe különböző munkakörök betöltésénél. Ha csak azt az egy motívumot emelem ki a vezető készségből, hogy banni tud-e megfelelően emberekkel, képes-e megszervezni munkájukat s.b., már akkor is kiderül: a vezető készség nem elsősorban személyes adottságból — bár ebből is — táplálkozik, hanem tapasztalat és tudományos ismeretek elsajátítását feltételezi.

Ha tovább boncolgatjuk a témát, kiderül, hogy a személyes magatartás is olyan lényeges mérce, amelyet nem lehet mellőzni, amikor egy terület vezetőinek kiválasztásáról van szó. A személyes magatartás alatt én nem szimpla meghatározásokat értek, tehát hogy rendes ember, vagy kevésbé rendes ember s.b. Ha gyűjtőmondatba fogom össze, azt felelném: milyen jellemző tulajdonságokkal rendelkeznek? A karakter azért lényeges, mert egy-egy vezető személyes viselkedése, magatartása, életstílusa sokkal nagyobb hatással van a környezetre, mint ahogyan azt néha számba vesszük. Ha rossz emberi adottságokkal bír, túltengenek nála a negatív tulajdonságok — előbb-utóbb elveszti azokat a készségeit, amelyek alapján vezetővé vált.

A szakmai egyoldalúságnak az is megnyilvánulása, hogy az élet különböző területein olyan igényeket támasztunk, amelyek, nem valószínű, hogy mindenütt indokoltak. Az igények állításának rendszerint az volt a mércéje, hogy mi az iskolai végzettsége? Középiskola, technikum, egyetem s.b. S

ha ezekből az iskolatípusokból bizonyítvány „produkáltatott”, akkor a szakképzettség fogalma kielégítést nyert. Pedig a különböző iskolai bizonyítványok önmagukban csak egy — nem lényegtelen — mércét jelentenek, amit, ha különböző összefüggések nélkül kezelünk, nem mondanak számunkra sokat. Ennek az eltúlzásnak az eredménye, hogy itt-ott néha ilyen iskolai papírhajszolás folyt, amely esetenként nem szolgálta a kívánt igényeket sem. Mert például szükségtelen egy 25—30 éves gyakorlattal rendelkező boltvezetőnek meg művezetőnek technikai végzettség. A 20—30 éves gyakorlat alapján ez az ember — ha egyébként ügyesen, jól dolgozott — annyi szakmai tapasztalatot gyűjtött össze, hogy azt igen eredményesen gyümölcsöztetheti munkaképességének hátralevő másfél-két évtizedében is. Míg technikummál győtrődött, szinte belefáradt az életbe is.

Az egyoldalúság — amelyet nem lehetne azonban általánosítani — előidézt egy olyan szűkörről közvéleményt, hogy a politikai, ideológiai kérdések nem lényeges dolgok. Nem érdemes ezekkel foglalkozni. Ez persze soha és ma sem állja meg a helyét. Aki nem ismeri munkaterületének elvi, elméleti kérdéseit, ezek összefüggéseit, ideológiai, társadalmi vetületeit, az leszűkített, prakticista szakfejjel látja saját működését, s köztötte és az általános, az országos között nehezen talál összefüggést. Pedig az általános megértése nélkül nem lehet még szűk szakterületet sem felelősen igazgatni, irányítani. Példaként kínálkozok napjainkban a gazdasági irányítás új rendszerének bevezetése. Ha nem értjük jól ennek ideológiai, elméleti, közgazdasági komponenseit, összefüggéseit, nehezen tudjuk eligazgatni a reánk bízott ügyeket. S ez nemcsak ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, közlekedési s.b. területeken dolgozó kisebb-nagyobb vezetőkre vonatkozik; minden területet érintő és átfutató irányítási rendszer fokozatos bevezetéséről van szó.

Az említett személyi jellemzés, mint epizód, olyasmint mutat, amire nemcsak oda kell figyelni, hanem alaposan vizsgálni, s itt is érvényesíteni kipróbált, egységesen ható elveinket. A gyakorlat igazolta az elvek helyességét, de azt is, hogy ahol megbontják és széjjelválasztják őket — eltorzulnak. Minden torulás árt a politikának, az embereknek, az ügynek. Ezért senki számára sem lehet közömbös, hogy például e tekintetben rend van-e az üzemben, intézményben, hivatalban, termelőszövetkezetben s.b. Az elvek ugyanis a gyakorlatból születtek és a gyakorlatra hatnak vissza, s mi alkalmazzuk a magunk gyakorlatára jól vagy rosszul.

Persze nemcsak ebben az egy témakörben érvényes az elvek helyes érvényesítése. Politikai, társadalmi, gazdasági életünk minden lényeges kérdésére áll: ha jól értjük, amit el akarunk érni, akkor kisebb hibaszázalékkal tudjuk munkánkat elvégezni. Ezért az elvek megértését nem nélkülözhetik felelős munkát végző emberek, hiszen az alapos ismeret ad biztosítékot arra, hogy ne következhessek be torzulás.

LÖKÖS ZOLTÁN

SIKLÓS JÁNOS

Egy pavilon = 1200 cikk

Nyitás előtt a BNV-n

(Munkatársunk telefonjelentése.)

Megnyitás előtti hangulat uralkodik a Budapesti Nemzetközi Vásáron. A szerdai rapon több kiállító ország pavilonjában tartottak sajtótájékoztatót.

A Szovjetunió pavilonjában idén 1200 különféle exportcikket állítanak ki.

A Szovjetunió legjelentősebb külkereskedelmi partnere éppen Magyarország. Az első szovjet—magyar külkereskedelmi megállapodás aláírása óta eltelt húsz év alatt országaink árucseréforgalma

több mint ötvenszeresére nőtt.

Az 1967-es egyezmény értelmében árucseréforghalmunk értéke több mint 1 milliárd rubel. A szovjet pavilon az idei vásáron is a legmonumentálisabb. A pavilon első részében, amelyet a szovjet állam fennállásának 50. évfordulója alkalmából állítottak össze, bemutatják az orosz és a magyar nép történelmi és forradalmi kapcsolatait, valamint a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság gazdasági és kulturális kapcsolatait.

A szovjet pavilonban kiállított termékeknek több mint 80 százaléka

először

kerül bemutatásra a BNV-n. A műszaki és tudományos szakemberek sok érdekes újdonságot találhatnak a kiállított tárgyak között. Különösen a fémforgácsoló gépek, bányaiipari berendezések, hegesztőgépek, műszerek és szerszámok részlegeiben. A kohászat szakemberei megismerkedhetnek egy olyan folyamatos acélöntő modelljével, amely szintén újdonság. Persze nemcsak a szakembereknek nyújt érdekes látványt a szovjet kiállítás, hanem minden érdeklődőnek. A nőket valószínű érdekelné fogja a kiállított sokféle óra, elegáns szőrmearú, üvegáru, háztartási gépek, s természetesen a legújabb típusú fényképezőgépek, rádiók és televíziók. A modellek között látható az

IL-62-es típusú interkontinentális repülőgép modellje,

amely 23 ezer kilogramm teher mellé 186 utast képes szállítani 900 kilométeres óránkénti sebességgel.

Jelenleg kilencedszer vesz részt a BNV-n a Német Demokratikus Köztársaság. A Magyar Népköztársaság és az NDK közötti kapcsolat ugyancsak jelentős,

Magyarországnak második

legnagyobb kereskedelmi partnere az NDK.

Az új pavilonban, amely 1000 négyzetméter alapterületű, s ehhez még kapcsolódik egy 1500 négyzetméteres szabad terület, sok új terméket mutat be az NDK. Elsősorban termelőeszközöket, részben pedig fogyasztási cikkeket. Teljesen mechanizált és automatizált vas- és acélipari berendezések modelljeit, komplett laboratóriumi berendezéseket, ipari televíziós berendezéseket és egyéb vezérlő, szabályozó berendezéseket.

A szabad területen nagy választékban láthatja majd a közönség

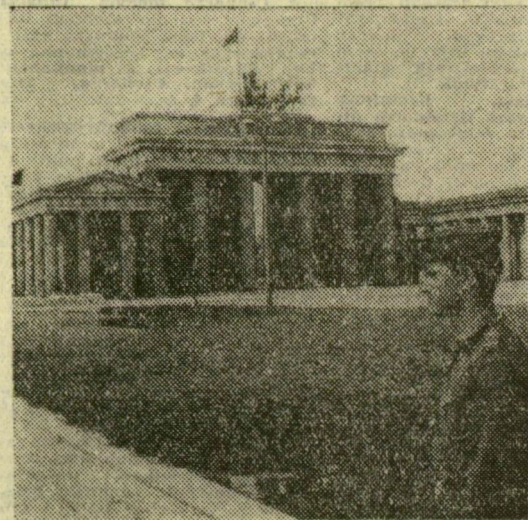
a legújabb NDK-gyártmányú gépjárműveket,

csónakokat, horgászfelszereléseket, fényképezőgépeket és vasútmodelleket.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság első ízben vesz részt a budapesti vásáron.

A vásár 18-as számú pavilonjában helyezik el termékeiket, elsősorban gépipari berendezéseiket és vegyipari termékeiket. Emellett a közszükségleti cikkek széles skálájával is jelentkezik új kiállítónk. Textil, konfekció, köztöltő, fehérnemű, valamint iparművészeti cikkeket, porcelánárakat mutatnak be nagy számban.

G. I.

Brandenburgi Kapunál

linre támasztott jogtalan igényéről. Még inkább provokációról, ami miatt most a legerősebb védelem alatt kell tartani ezt a Nyugat-Berlint körülvevő 160 kilométer hosszú határt, amelyből 45 kilométer metszi át magát a várost. Még most is naponta kilencezer ember jár ide-oda a két városrész között. (Korábban százezernél is több volt, s szinte kifosztották a keleti részt, nem is beszélve a politikai aknamunka ezerféle lehetőségéről.) Jelenleg 19 hivatalos átkelőhely van a határfalnál, de a provokátorok természetesen nem ezeken próbálnak átlépni. Alagutakat ásnak, a csatornába búznak, autók

csomagtartóiban rejtőznek el. Hiábavaló kísérletek, amelyekkel pénzeli, a Nyugat-Berlinben székelő különféle kémszervezetek bízzák meg őket.

— Ezeket a hivatalos vendégeket nem virággal fogadjuk — nevettek határőr-barátaink, amikor erre fordult a beszélgetés. Aztán elkomolyodva tették hozzá: — Persze ők sem virággal jönnek. Tessék — és eredeti fényképeket mutattak —, itt vannak a náluk talált holmik: automatapisztoly, tör, méregfiola, a titkos szervezet papírai...

Láttam még szomorúbb képeket is: a határvédelem hősi halottainak arcképeit. Akikre sötétben lőttek rá, akikre a csatornából előbújt gyilkos adta le a tüzet. S hány azoknak száma, akiket ilyen orvgyilkosok határőrizet közben lesből sebesítettek meg!

Az imperialista, revansista számítás azonban nem válik be: nem félemlít meg az erőszak és hatástalan marad a legravaszabb provokáció is, akár röpcédulák, akár pornográf újságok átdobásában és hasonló alantas eszközökben jelentkezik. A határ itt is, ugyanúgy, mint bárhol az NDK körül, sérthetetlen és örökre távol tartja az annyi bajt, keservet, szenvedést kavart militarizmust, revansizmust. Azt a szellemet, amelyet oly időszerű lenne végre odaát is felszámolni.

Nagykövetségünk ablakából, a virágzó hársfák fölött két világra lehet tekinteni. Ott túl, a látványos, nagydobos gazdasági csoda egyre talibb, hamisan tündökölő világa. Ideát békésen, szorgalmasan építő, boldoguló nép, amely biztonságos jövőt épít önjerejéből és a szocialista országokkal együttműködve, s következetes bé-

kepolitikájával mindjobban megszerzi nemzetközi tekintélyét is.

A Brandenburgi Kapunál is ezért magabiztos az őrzem. Tudja, hogy mit véd: az egyenlétlen javuló életkörülményeket, s azt az életformát, amelyben nem szöges csizmába bújtatják, hogy végigtaposson Európán. Miközben túlna soha fel nem támadható szellemjárás próbál kísértetni, ideát — a közelmúltban lezajlott VII. pártkongresszus határozatának megfelelően — szeptembertől bevezetik az ötnapos munkahetet, felemlik az alacsonyabb béreket, valamint a négy gyermek utáni családi pótlékot és a nyugdíjakat, s minden dolgozó alapszabadsága 15 nap lesz.

Ahogy mondani szokták: a karaván halad...

S együtt haladunk mindannyian, akik a békés életet akarjuk. Közös gondolatunkat fejtette ki a Német Szocialista Egységpárt kongresszusán mostani kedves vendégünk, a ma házánkba látogató Walter Ulbricht elvtárs, amikor kijelentette: „Beigazolódott, hogy az amerikai imperializmus ott, ahol a szocialista államok zárt frontjával találja szembe magát, sehol se merészel agressziót végrehajtani. Eppen ezért a béke fennmaradásáért mind nagyobb felelősség hárul a szocialista államokra”.

Hogy mennyire az egyszerű emberek, a német munkások, parasztok szívéből erednek ezek a gondolatok, tanúsítja az a búcsúmondat, amelyet az előbbiekben említett Bayer hadnagy mondott nekem még a kongresszust megelőzően ott, a Kapunál:

— Tudja, nagy erőtt nekünk itt, ezen a néhez helyen, hogy magunk mellett érezzük barátainkat, a szocialista tábor népeit. Magukat, magyarokat is. Mert azt tartjuk, hogy egyetlen újat el lehet törni, de egy öklöt soha!...